

Konference på Christiansborg på Store Bæredygtighedsdag 16. maj 2025: Trepartsaftalen, demokratiet og de grønne dagsordener

*14 grønne organisationer er gået sammen om at kræve revision af
trepartsaftalen. Derfor inviterer vi til debat med en række oplægsholdere:*

- Niels Kærgaard, professor, forh. økonomisk overvismand
- Michael Kjerkegaard, formand, Økologisk Landsforening
- Torsten Gejl, vært, grøn trepartsordfører (Å)
- Søren Steen Andersen, Borgmester, Assens (V)
- Jesper Kiel, Formand for lokal trepart, Svendborg byråd (Ø)
- Zenia Stampe, landbrugsordfører (R)
- Birthe Linddal Jeppesen, phd. i multifunktionelt jordbrug
- Steen Nørhede, cand.agro., forsker og bonde
- Kenneth Løvenskjold Andreasen, cand.jur., ph.d.-stipendiat, SDU
- Paula Gioia, AbL/ECVC (European Coordination - Via Campesina)
- Lotte Børresen, Landsforeningen Praktisk Økologi
- Lars Myrthu-Nielsen, Øko-net/Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
- Ole Kjærulff Davidsen, Frie Bønder - Levende Land /La Via Campesina Danmark

<https://praktiskoeкологи.nemtilmeld.dk/39/>

Program:

Store Bæredygtighedsdag 2025

Tema: Trepartsaftalen, demokratiet og de grønne dagsordener

Tid: Fredag, d. 16. maj 2025, kl. 10.00 -17.00

Sted: Fællessalen, Christiansborg, 1240 København K

Bæredygtighedsdagen finder altid sted på den tidligere officielle helligdag Store Bededag, som altså for os er genopstået i en forvandlet, dybgrøn skikkelse.

Foreningerne Øko-net, Landsforeningen Praktisk Økologi og Frie Bønder - Levende Land tog tidligere på året initiativ til at stille forslag om en revision af Den grønne Trepartsaftale med en fælles erklæring, som nu yderligere 11 organisationer har stillet sig bag. Derfor indbyder vi på bæredygtighedsdagen alle interesserede til at mødes for at gøre situationen op og drøfte, hvad der videre frem kan og bør gøres. Til den ende har vi indbudt en række oplægsholdere, som ikke nødvendigvis er enige i vores udgangspunkt, men som alle kan bidrage særdeles kvalificeret med vinkler på problemfeltet. Dagens debat vil samle sig om spørgsmålene:

- I: Skal valget stå mellem højproduktivt landbrug og uproduktiv natur, eller er der en tredje mulighed?

Trepartsaftalen bærer i vor optik præg af en tankegang, hvorefter landbrug og natur udelukker hinanden. Dette finder vi problematisk, både i forhold til landbrug, naturen og de mennesker, der skal leve med aftalens følger. Derfor foreslår vi en revision, således at også kategorien *naturnært landbrug* kommer til at spille en central rolle i udmøntningen af aftalen. Det forekommer os, at dette er en nødvendighed for at kunne opfylde målene på alle parametre, således kulstofbinding, reduceret udledning af næringsstoffer, biodiversitet, resiliens, forsyning med sunde fødevarer samt målene om attraktive menneskeliv på landet. Se den vedhæftede erklæring, som 14 organisationer og netværk har underskrevet.

- II: Demokrati - eller...?

Det er blevet fremført, at hverken processerne frem til aftalen eller den efterfølgende implementering lever

op til kravene om inddragelse af landbefolkningen, således som det kræves i *FNs deklaration om rettigheder for bønder og folk der arbejder på landet (UNDROP)*, hvormed man formentlig bringer sig i konflikt med FN's charter for menneskerettigheder. Har det nu sin rigtighed, og hvad vil de danske politikere i givet fald gøre ved det?

Se UNDROP: <https://digitallibrary.un.org/record/1650694?v=pdf>

Eller: <https://www.eurovia.org/publications/lvcs-publication-undrop-book-of-illustrations/>

Dagen:

09.00: Indtjekning, senest 09.30.

10.00: Indledning ved:

Torsten Gejl ,vært, Grøn trepartsordfører, MF (Å)

Lotte Børresen, Landsforeningen Praktisk Økologi

Lars Myrthu-Nielsen, Øko-net/Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis

Ole Kjærulff Davidsen, Frie Bønder - Levende Land /La Via Campesina Danmark

10.30: Søren Steen Andersen, borgmester, Assens (V)

11.00: Jesper Kiel, Svendborg kommunalbest., formand for Grøn Trepert Sydfyn (Ø)

11.30: Niels Kærgård, professor, forh. økonomisk overvismand

12.00: Frokostpause

12.30: Zenia Stampe, landbrugsordfører, MF (R)

13.00: Michael Kjerkegaard, forperson, Økologisk Landsforening

13.30: Birthe Linddal Jeppesen, phd. i multifunktionelt jordbrug

14.00: Steen Nørhede, cand.agro., forsker og bonde

14.30: Pause

15.00: Kenneth Løvenskjold Andreasen, cand.jur., ph.d.-stipendiat, SDU

15.30: Paula Gioia., ECVF (European Coordination - Via Campesina)

16.00: Debat. Konklusioner og perspektiver.

16.30: Afslutning og tak for i dag

Alle oplægsholdere er blevet bedt om et indlæg på 20 minutter med afsluttende 10 minutters spørgsmål og debat. Arrangørerne har anset det for vigtigt at sikre en bred repræsentation af synsvinkler på det komplekse og vigtige emne. Vi takker allerede her oplægsholderne for at komme til stede og for den brede velvilje, vi har mødt.

På de arrangerende organisationers vegne

Lotte Børresen

Lars Myrthu-Nielsen

Ole Kjærulff Davidsen

<https://praktiskoekologi.nemtilmeld.dk/39/>

Gebyret på 100 kr. dækker 1 sandwich, 1 vand samt kaffe/te og kage.

Vedlagt: Fælles erklæring med henblik på revision af aftalen om Grøn Trepert:

Fælles udtalelse med henblik på revision af aftalen om Grøn Trepert

Undertegnede er alvorligt bekymrede over specielt to problemer ved aftalen om Grøn Trepert:

1) Aftalen hviler på den præmis, at jordbrug og natur er hinandens modsætninger. Derfor opereres der med en arealfordeling, således at landets jord enten skal bruges til at drive industrielt landbrug og skovbrug på, eller også skal det være uproduktivt og helst ”urørt”.

Det er helt i orden at lade nogle arealer henligge udyrkede, rejse mere skov og beholde et produktivt landbrug. Men det er ikke i orden at basere hele løsningen på udelukkende at fremme to ekstremer.

Trepartsaftalen bør derfor justeres, sådan at den også fremmer *naturnært jordbrug*. Hermed menes jordbrug, der er baseret på naturlige processer, og som derfor rummer de løsninger, der efterlyses: Det binder kulstof og kvælstof, det øger biodiversiteten, og mennesker trives med det. Naturnært jordbrug kendetegnes ved et harmonisk forhold mellem dyrehold og plantedyrkning og ved harmoni mellem agerjord og bevoksning med buske og træer. Naturnært jordbrug drives under udstrakt hensyn til de mennesker, der opholder sig omkring det, og som er beskæftiget med det. Der kræves flere ansvarlige og kompetente hænder til at drive jordbrug naturnært, hvorfor driftsformen kendetegnes ved fortrinsvis mindre jordbrug og jordbrugsfællesskaber.

Skovlandbrug og dyrkning i mosaiklandskab er eksempler på naturnært jordbrug, der desuden drives økologisk og regenerativt, dvs. med skånsom jordbehandling. Tinglysning af arealer som økologiske, tinglysning af reduceret jordbehandling og tinglyst ophør af dræning er oplagte muligheder, ligesom både nationale støtteordninger som EU-støtte til denne form for jordbrug er hensigtsmæssigt og nødvendigt.

2) Aftalen om Grøn Trepert er blevet vedtaget blandt en sluttet kreds af organisationer, mens repræsentanter fra de befolkningsgrupper, som bor på landet og som færdes i det, i alt væsentligt har været udelukket fra beslutningsprocessen. Dette afspejles da også i aftalens ordlyd. Som påpeget af fremtrædende landbrugsøkonomer er det da også overvejende sandsynligt, at aftalens implementering vil volde uoverstigelige vanskeligheder (Se: https://curis.ku.dk/ws/portalfiles/portal/414828308/Landbrugets_konomi_2024.pdf , s. 54-56).

Udelukkelsesprincippet med hensyn til forhandlingsdeltagere er desværre gentaget og skærpet i forbindelse med aftalens implementering.

Undertegnede anbefaler på baggrund af ovenstående, at 1) Naturnært jordbrug fremmes i implementeringen af aftalen, som suppleres med de nødvendige redskaber hertil, og 2) at de lokale trepartsråd suppleres med repræsentanter for dem, som aftalen angår.”

Underskrivere pr. 05-05-2025:

Den Grønne Ungdomsbevægelse
Landsforeningen Praktisk Økologi

Københavns Fødevarefællesskab
Frøsamlerne
Forum for Madsuverænitet
NOAH
Øko-net/ Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
Landsforeningen mod svinefabrikker
Regenerativt Jordbrug
Permakultur Danmark
Landsforeningen Levende Hav
Landsforeningen for Økosamfund
Foreningen for Biodynamisk Jordbrug
Frie Bønder - Levende Land /La Via Campesina Danmark
(Det er stadig muligt for flere at tilslutte sig)